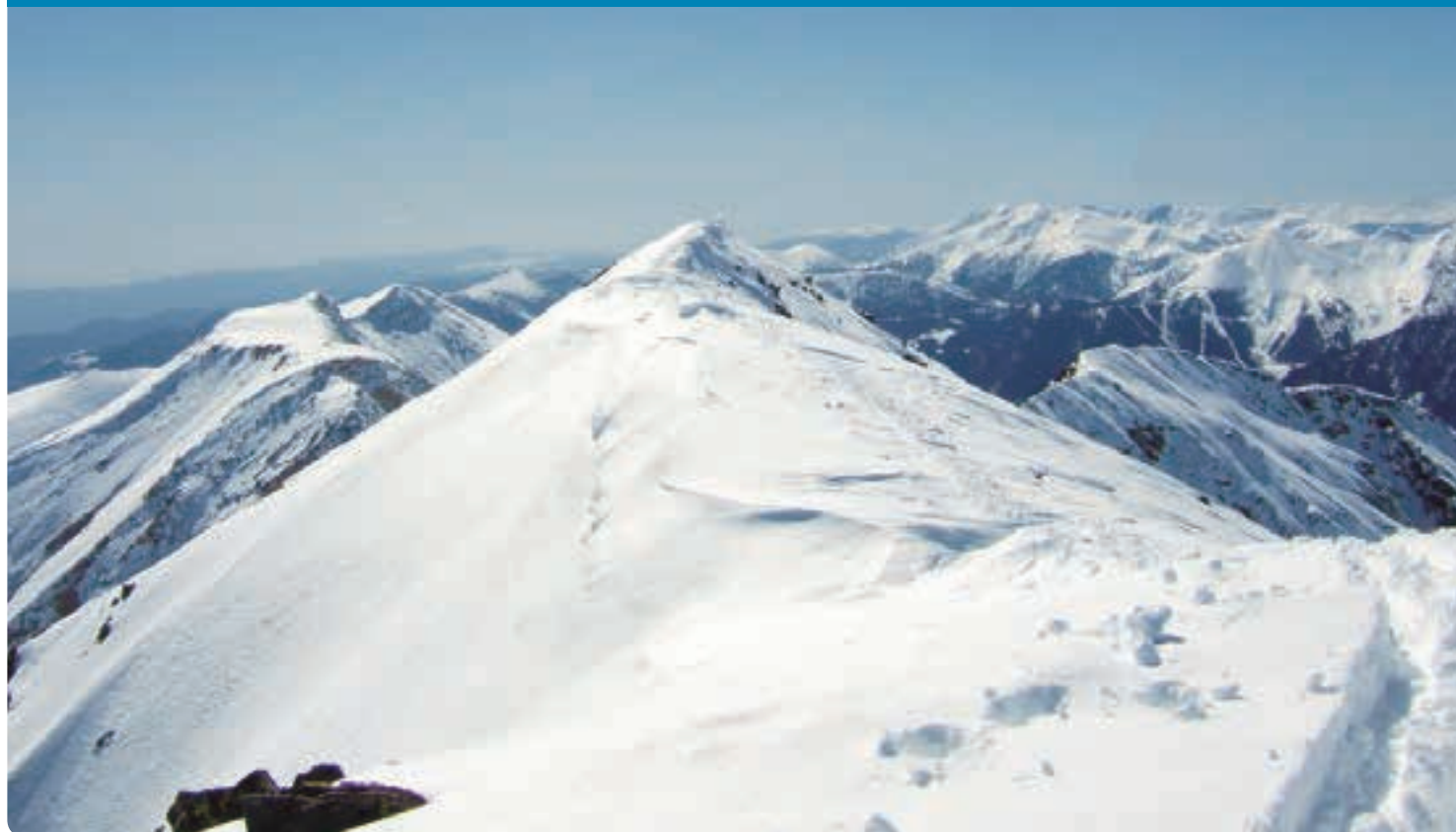

Full diocesà

14 de gener del 2018

p4, p5 i p8 —El futur de la nostra Església diocesana: la carta pastoral

p7 —L'Església russa martirial, en el centenari de la Revolució

La setmana dels barbuts

Entorn del dia 13 de gener, amb la memòria litúrgica de Sant Hilari, ja es comença a percebre l'arribada de la «setmana dels barbuts», que sol coincidir amb els dies més freds de l'any, amb algunes nevades i amb fortes glaçades.

Aquesta setmana, dita «dels barbuts», la inauguren sant Maura i sant Pau Ermità (ambdós celebrats el 15 de gener), seguits per la festa de Sant Antoni, abat (la seva festa s'escau el dia 17), essent aquests tres sants els més populars de la «setmana dels barbuts», que alguns han volgut perllongar fins al 25 de gener, amb la festa de la Conversió de Sant Pau.

Tots aquests sants suara esmentats han estat representats

en la imatgeria popular i litúrgica amb frondoses barbes, especialment sant Antoni, representat amb la figura d'un ancià d'ample calvície i amb llargues barbes, amb un hàbit de color castany, recolzat amb una nuosa i forta gaiata en forma de T i acompanyat d'un porquet.

Sant Antoni abat és anomenat per la tradició oriental «sant Antoni el Gran», pel fet de ser el pare del monacat d'Orient. Nasqué a Egipte vers l'any 250-251 i, ran de la mort dels seus pares, seguint el consell evangèlic, distribuï els seus béns als pobres i es retirà al desert entorn de l'any 306.

Continua a la pàgina 6.

«Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta»

Diumenge II durant l'any / Cicle B

Lectura del primer llibre de Samuel

En aquell temps Samuel, que encara era un noi, dormia en el santuari del Senyor, on hi havia l'arca de Déu. El Senyor el cridà, i Samuel respongué: «Aquí em teniu.» Corregué cap a Elí i li digué: «He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu.» Elí replicà: «No t'he cridat pas. Vés-te'n a dormir.» I el noi se n'anà a dormir. El Senyor el tornà a cridar, i Samuel s'aixecà, anà on Elí dormia i li digué: «He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu.» Elí replicà: «Fill meu, no t'he cridat pas. Torna-te'n a dormir.» Samuel encara no sabia reconèixer el Senyor, la paraula del Senyor encara no se li havia revelat. Per tercera vegada el Senyor cridà Samuel, i ell s'aixecà, anà on Elí dormia i li digué: «He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu.» Llavors Elí comprengué que era el Senyor qui cridava el noi, i digué a Samuel: «Vés a dormir i, si et torna a cridar, digues-li: "Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta."» El Senyor es presentà i el cridà com les altres vegades: «Samuel, Samuel.» Ell li respongué: «Parleu, que el vostre servent us escolta.» Samuel es va fer gran. El Senyor l'afavoria sempre i no deixà de complir mai cap de les seves profecies.

Salm responsorial

Tenia posada l'esperança en el Senyor i ell,
inclinant-se cap a mi,
ha inspirat als meus llavis un càntic nou,
un himne de lloança al nostre Déu.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, el cos no és per a fornicar, sinó per al Senyor, i el Senyor, per al cos. I Déu, que ressuscità el Senyor, també ens ressuscitarà a nosaltres amb el seu poder. ¿No sabeu que els vostres cossos són membres de Crist? El qui s'uneix al Senyor forma amb ell un sol esperit. Fugiu de la fornicació. Els altres pecats que l'home comet són exteriors als seu cos, però el fornicador peca contra el seu propi cos. ¿No sabeu que els vostres cossos són el santuari de l'Esperit Sant que heu rebut de Déu i que resideix en vosaltres? No sabeu que no sou vostres? Déu us ha adquirit a un preu molt alt: gloriifiqueu-lo en el vostre cos.

Lectura de l'evangelí segons sant Joan

En aquell temps Joan estava amb dos dels seus deixebles i, fixant-se en Jesús que passava, digué: «Mireu l'anyell de

Déu.» Quan els dos deixebles van sentir que Joan deia això, van seguir Jesús. Ell es girà i, en veure que el seguien, els preguntà: «Què voleu?» Ells li digueren: «Rabí», que vol dir 'mestre', «on us allotgeu?» Jesús els respon: «Veniu i ho veureu.» Ells hi anaren, veieren on s'allotjava i es quedaren amb ell aquell dia. Eren vora les quatre de la tarda. Un dels dos que havien sentit el que deia Joan i havia seguit Jesús, era Andreu, el germà de Simó Pere. El primer amb qui Andreu es trobà fou el seu germà Simó, i li digué: «Hem trobat el Messies», que vol dir 'l'Ungit'. I l'acompanyà on era Jesús. Jesús se'l mirà i li digué: «Tu ets Simó, fill de Joan. Tu et diràs Quefes, que vol dir Pedra.»

«¿No sabeu que els vostres cossos són el santuari de l'Esperit Sant que heu rebut de Déu i que resideix en vosaltres? (...) Déu us ha adquirit a un preu molt alt. Glorifiqueu-lo en el vostre cos»

Mestre, on t'estàs?

Jean Hakolimana, prev.

El relat de l'evangeli d'avui fa un salt important entre l'inici i el seu final. Joan, estant amb dos dels seus deixebles, els assenyala Jesús com l'Anyell de Déu. Ells el van seguir buscant la resposta a la seva pregunta "Mestre, on us allotgeu?". Jesús els hi convida, ells hi van, es queden amb ell un dia i tornen amb la certesa d'haver trobat el Messies. És fàcil adonar-se que la conclusió d'haver trobat el Messies no es dedueix del seu allotjament. De fet, la pregunta és més profunda i va més enllà d'un simple allotjament. Més ben dit li pregunten: "Mestre, on t'estàs?". És com si li preguntessin: on tens els fonaments? On és el teu referent?. El biblista J. Oriol Tuñí en fa aquesta observació: "Tenim dades més que suficient per a saber quin és el lloc propi de Jesús. Perquè l'Evangeli de Joan en parla sovint de l'espai de Jesús: Jesús està en el Pare. Vet aquí el seu lloc propi, el seu àmbit peculiar". En comprovar de quina manera la seva vida està fonamentada en el Pare, com tot ho fa des del Pare, els deixebles compregueren que Jesús era el Messies.

Els que hem estat cridats a seguir Jesús, no hem rebut una crida per una simple vinculació amb ell. Hem estat cridats a quelcom més profund: lluitar per anar situant cada vegada més la nostra vida en Déu. Fer de Déu el nostre lloc privilegiat, el nostre referent. Fer-ho tot en Ell i des d'Ell. Només d'aquesta manera serem en condició de portar els demés a fer una autèntica experiència de Déu. No podem dir "veniu i veureu" sense assegurar que allò que veuran serà una vida entregada i totalment fonamentada en Déu. Aquesta va ser la força de Jesús i continua sent el gran atractiu de la vida cristiana.

La imatge

De Betsaida, al llac de Galilea, arriba a la vora del Jordà, on Joan Baptista predicava i batejava. S'afegeix a una colla amb un interès semblant. Andreu devia ser inquiet, i no instal·lat: cerca.

Amb un company obeeix la paraula de Joan: «Mireu l'anyell de Déu.» I se'n van darrere Jesús. En tornar parla al seu germà Simó de la joia de la trobada, i se l'emporta. Ara fa d'apòstol.

Sant Andreu. Retaule de Sant Pere (1420-28).
Pere Oller

Lit. Hores: Setmana II

15 dilluns

—Sant Maur, abat (511-583)
I Samuel 15,16-23 / Salm 49 /
Marc 2,18-22

16 dimarts

—Sant Marcel, papa i màrtir (*308)
—Sant Honorat, abat (*429)
I Samuel 16,1-13 / Salm 88 /
Marc 2,23-28

17 dimecres

—Sant Antoni, abat (c.251-*c.356)
I Samuel 17,32-33.37.40-51 /
Salm 143 / Marc 3,1-6

18 dijous

—Santa Beatriu, verge (s.XIII)
—Santa Josefina Bakhita, verge
I Samuel 18,6-9;19,1-7 / Salm 55 /
Marc 3,7-12

19 divendres

—Sant Màrius, màrtir(*270)
I Samuel 24,3-21 / Salm 56 /
Marc 3,13-19

20 dissabte

—Sant Sebastià, màrtir (256-288)
—Sant Fabià, papa i màrtir
2 Samuel 1,1-4.11-12.19.23-27 /
Salm 79 / Marc 3,20-21

21 diumenge II de durant l'any / Cicle B

—Sant Fructuós, bisbe, i els seus diques Auguri i Eulogi, màrtirs (*259)
Jonàs 3,1-5.10 / Salm 24 / I Corintis 7,29-31 / Marc 1,14-20

Els reptes de la nostra Església diocesana en aquest moment de la història

Síntesi de la Carta Pastoral «Els pastors bons surten d'entre les ovelles bones» (I)

El proppassat setembre el nostre bisbe Romà va publicar una nova carta pastoral sobre la missió comuna de laics i preveres en l'actual canvi d'època, que ha estat distribuïda i de la qual oferim una síntesi per als nostres lectors.

S'estan esfondrant formes d'Església heretades del passat

«Enfortir la nostra consciència cristiana i eclesial, a fi de donar el millor de nosaltres mateixos per accomplir la missió encomanada, de la qual tots som responsables: l'anunci de Crist i el testimoni de caritat i unitat que manifesta la veritat del que els nostres llavis anuncien. L'objectiu és encoratjar-nos mútuament a fer el que el Senyor espera de nosaltres, sigui poc o molt el que bonament puguem fer. El Senyor necessita la nos-

tra petitesa per a fer la seva obra.»

«La nostra diòcesi va prenent una nova fesomia. Des de fa uns quants anys som espectadors i protagonistes de l'esfondrament de formes d'Església heretades d'un llarg passat de cristiandat. Aquest esfondrament també es dona en el conjunt de la societat. Els canvis, tant socials com culturals, van més enllà dels nostre petit món i prenen dimensió mundial. Estem vivint un canvi d'època. Un món s'està esborrant i un altre neix, sense que hi hagi cap model preestablert per a la seva construcció. Els cristians no podem mirar cap a una altra banda.» La situació el bisbe la defineix com «d'hivern eclesial».

Un dels símptomes és la situació del clergat: «L'edat, les malalties, la manca mort —tot realitats naturals—,

així com també altres factors com les secularitzacions, les defallences —la fràgil condició humana—, fan que la manca de sacerdots comenci a tenir característiques de cert dramatisme.»

La manca de sacerdots, tret determinant avui dia

5 –actualitat diocesana

La missió dels preveres i dels laics en el moment present

El bisbe afirma que «tots els batejats han d'anunciar l'amor de Déu i el seu projecte d'aliança amb tota la humanitat. El seu coneixement personal de Crist per l'Esperit en l'Església fa d'ells profetes, és a dir, anunciadors de Crist. La reialesa dels batejats és la que es manifesta en la victòria sobre el pecat. La missió és única, doncs, i tots som cridats a donar-hi resposta d'acord amb la nostra vocació i els dons i carismes rebuts».

Mons. Romà Casanova recorda que «els bisbes i els preveres, concretament el bisbe en la seva diòcesi i el rector en la seva o seves parròquies, són responsables "del tot", però no "de tot". "Del tot" en el que afecta la fe anunciada, la celebració fidel, la vida autènticament cristiana [...]. En les circumstàncies presents i les futures, en les quals els preveres solen tenir o tindran moltes comunitats en diverses parròquies o en una agrupació de parròquies, el ministeri s'haurà d'exercir de manera diferent. Ha de ser un ministeri "itinerant". Aquesta manera implica de part del prevere i dels fidels de les parròquies una relació diferent i un servei diferent del que era usual temps enrere [...].»

«Això demana suscitar, acompanyar i discernir ministeris laicals que participen d'aquesta cura pastoral. Certament que demana un compromís més gran de part dels pastors donar responsabilitat als laics en tasques que ells puguin desenvolupar, més que no pas tancar-se en un estèril "clericalisme" amarat de suspicàcies i protagonismes. Aprendre a donar responsabilitat vol dir també aprendre a fer seguiment periòdic de l'exercici

d'aquesta responsabilitat donada; en cap cas no vol dir desentendre's. Delegar vol dir també seguir, moderar, acompanyar.»

El futur de l'Església no passa per l'autopreservació

En línia amb el papa Francesc, el bisbe defensa la vigència de les parròquies: «Les parròquies no absorbeixen evidentment tota la pastoral de la diòcesi, però continuen essent els llocs visibles de l'anunci de l'Evangelí i de la celebració de la fe i de la caritat. Les nostres parròquies en aquests moments són cridades a ser "fars", "fonts", "minories creatives" per a comunicar l'Evangelí als nostres contemporanis.»

I es pregunta: «Però quina fesomia han de prendre les nostres parròquies en aquests moments? No ens

podem conformar a encabir en la nostra mentalitat que el rector no resideixi en la parròquia o que serveixi altres parròquies i l'hàgim de compartir amb aquestes. El Senyor ens demana una resposta als signes dels temps que la realitat ens presenta. Resposta amb altura de mires. Quina és la plasticitat que el Senyor ens demana d'emprar en les nostres parròquies?»

El futur no passa per l'autopreservació, seguint al Papa: «L'Església, tota ella i tota realitat verament eclesial, no pot tenir com a finalitat l'autopreservació. Si es tanqués en ella mateixa, moriria; és a dir, deixaria de ser el que és, seria una altra realitat de caire social o cultural. L'Església existeix per a evangelitzar. L'Església és essencialment missió.»

Sant Antoni Abat i la setmana dels barbuts

Fra Valentí Serra de Manresa, caputxí

Prové de la pàgina 1

Fou a la solitud del desert de la Tebaida on es retirà sant Antoni Abat per tal de viure una vida ascètica i penitent, on sofrí terribles temptacions diabòliques, que superà amb la pregària i la penitència. Ben aviat se li ajuntaren deixebles, que juntament amb sant Antoni posaren la primera sement de la vida religiosa.

Durant les terribles persecucions contra els cristians, Antoni el Gran els confortà i animà tothora a perseverar en la fe cristiana. Sabem que ajudà sant Atanasi en la lluita contra les desviacions herètiques, principalment els arrians.

Morí l'any 256 i el seu gran admirador sant Atanasi n'escriuí la biografia.

Sant Antoni ha gaudit d'una enorme popularitat a Catalunya. És el patró dels ramaders, i dels animals domèstics que conviuen amb l'home, especialment dels animals de peu rodó (ases, mules i cavalls); d'ací el nom popular de «sant Antoni dels ases» i la seva vinculació amb la festa dels Tres Tombs.

El folklorista tortosí Joan Moreira, a propòsit de la devoció popular a sant Antoni, assenyala: «Fonda i sincera ha sigut sempre la devoció que el nostre poble ha tingut i continua tenint al gloriós sant Antoni Abat, a qui s'invoca en moments de

perill i contra el foc i el dolor» (Tortosa 1934), especialment el mal anomenat «foc de sant Antoni» (erisipela maligna).

Els Tres Tombs tenen el seu origen en el fet que, per tal de dur a beneir les cavalleries en ocasió de les festes de Sant Antoni, els gremis organitzaven cavalcades molt lluïdes, amb la presència dels estendards o banderes gremials. Els animals duïen els millors guarniments, especialment en les cavalcades efectuades a Barcelona entorn de l'església de Sant Antoni, a la Ronda, així com també les celebracions organitzades a les poblacions d'Ascó, Argentona, Igualada, Manlleu, Manresa, Montblanc, Valls, Vilanova i la Geltrú o Sant Feliu de Codines, que entre moltes altres indrets són recollits en les pàgines del «Calendari de l'ermità».

Bona festa de Sant Antoni a tothom, i no us oblideu de menjar en clima de família el tortell de Sant Antoni, farcit de massapà i amb alguna sorpresa oculta!

És el patró dels
ramaders, i dels
animals domèstics
que conviuen amb
l'home

L'Església russa a les catacumbes

Centenari de la Revolució Russa (i III) - Norbert Miracle i Figuerola

Ioann Kochurov

A partir de 1917 el cristianisme a Rússia es veié marcat per una onada de

persecucions, de veritable terror, que arriba fins a la caiguda del règim comunista. El primer prevere assassinat fou el P. Ioann Kotxurov, rector de Tsarkoe Seló, la residència imperial, a qui els guàrdies rojos executen davant del seu fill adolescent, i el primer bisbe que rebrà la corona del martiri serà el bisbe Vladimir, metropolita de Kíev. Entre 1918 i 1920 van ser assassinats 28 bisbes, alguns milers de clergues i monjos i més de 12.000 laics, només pel delictes de formar part d'alguna organització de l'Església. El professor Andrea Riccardi, en el seu contundent llibre *El segle dels màrtirs*, escriu: «La persecució dels cristians a Rússia va ser un martiri massiu que va afectar centenars de milers de creients en tot el país.»

Com tots els grans esdeveniments històrics, la Revolució Russa és un fet extraordinàriament complex, tant en les seves múltiples causes com per les diverses etapes que es van viure fins a la caiguda de la Unió Soviètica. L'Església, des de les catacumbes i amb moltes dificultats, va saber mantenir viva l'ànima russa davant l'onada d'ateisme oficial que volia fer-la desaparèixer.

Un dels pensadors russos d'aquell moment, Nikolai Berdiàiev, exiliat pel tsar primer i per Lenin després, escrivia ja al juliol de 1917 davant els mals que patia Rússia: «L'única guarició possible és religiosa; aquesta malaltia només se supera contraposant a la mentida que s'assembla al bé la veritable força del Bé, Crist.»

Humor

Les històries de l'escolà Miquel (IV)

Imatges Mn. Joan Maria Padrell (prevere de l'Arquebisbat de Tarragona). Reflexió: Mn. Xavier Romero (prevere del Bisbat de Solsona).

«Els pastors bons surten d'entre les ovelles bones» (St. Agustí)

Romà Casanova, bisbe de Vic

La frase que encapçala aquesta glossa, treta d'un sermó de sant Agustí, és el títol de la meva última carta pastoral. En aquesta marco la missió comuna a tota l'Església, a tots els seus membres, tant pastors com laics. Missió que no és cap altra que l'anunci de la Bona Nova, l'Evangelí de la salvació, Jesucrist, Senyor nostre. Prendre consciència d'aquesta realitat és una necessitat urgent per al futur de la fe cristiana en aquesta terra. Però no solament això, sinó que és una urgència que neix de la caritat envers Déu i els homes. Déu, que és amor misericordiós, té set d'amor de les seves criatures. Els homes i les dones d'avui, potser ara més que mai, necessiten trobar quelcom més que pa i diners, que consum i experiències. Tenen fam i set de més. El missatge de l'Església, que no és cap altre que el mateix Jesús, dona, al qui l'acull, una consciència de la seva dignitat que ningú no li pot prendre, i, juntament amb la fe, li aporta l'esperança que el fa una persona rica i lliure, que lluita per estimar i servir sempre.

Però també en la carta pastoral hi ha la meva preocupació de pastor d'aquesta Església, per la manca de vitalitat en les nostres comunitats, en les nostres famílies, en

els membres de la comunitat cristiana. Aquesta manca de vitalitat té la seva expressió en la carència de vocacions a la vida religiosa i sacerdotal. Estic cert, però, que si hi hagués més vida cristiana hi hauria més vocacions a la vida consagrada i religiosa. Per això tenia tota la raó sant Agustí quan deia: «Els pastors bons surten d'entre les ovelles bones.»

Davant aquesta realitat vull confiar en el Senyor i poso a les seves mans la nostra diòcesi amb les seves necessitats pastorals i evangelitzadores. Solament li demano el do de la unitat i la pau entre nosaltres. Les divisions i enemistats dins les comunitats són sembla de sal que fa estèril el camp de l'evangelització. Qui es pot sentir còmode en una casa dividida i on regna el desamor? I, juntament amb aquest do, demano també a l'Esperit Sant que vessi abundantment en els nostres cors el do de la pietat. Si som comunitats orants, si ensenyem a pregar als nostres joves i infants, si els portem al trobament personal amb Jesús, ells trobaran el camí de la vida i, en la diversitat de dons i de carismes, de vocacions i de ministeris, brotarà una nova primavera de vida cristiana entre nosaltres.

